

Lausunto

01.04.2022

Asia: VN/1070/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen edellytyksiin (1 §):

-

2. Kommenttinne liittyen hakemukseen ja sen käsittelyyn (2 §). Kommentteja pyydetään esimerkiksi siihen, onko sukupuolen vahvistamisen hakemusmenettely esitetyssä muodossaan toimiva ja tarkoituksenmukainen.

-

3. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen oikeusvaikutuksiin (3 §). Lausunnoissa pyydetään kiinnittämään erityistä huomiota sellaiseen lainsäädäntöön, jossa sukupuolelle annetaan merkitystä ja jota hallituksen esityksessä ei ole tunnustettu. Lisäksi huomiota pyydetään kiinnittämään säännöksen aiheuttamiin muutostarpeisiin lausunnonantajan toiminnassa/hallinnonalalla.

Ehdotetun lain on esimerkiksi arvioitu mahdollisesti edellyttävän muutoksia vankeus- ja tutkintavankeuslakien säännöksiin vankien sijoittamisesta sekä henkilöntarkastuksista ja päihteettömyyden valvonnasta. Vastaavia säännöksiä on myös laissa poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta. Lain on myös arvioitu edellyttävän muutoksia eräisiin rikoslain säännöksiin.

-

4. Kommenttinne liittyen sukupuolen vahvistamisen oikeusvaikutuksiin ja vanhemmuuteen (4 §)

-

5. Kommenttinne liittyen vanhemmuutta kuvaavaan nimikkeen muuttamiseen (5 §). Erityistä huomiota pyydetään kiinnittämään sellaiseen lainsäädäntöön, jossa vanhemmuutta kuvaavaan nimikkeeseen liitetään oikeusvaikutuksia (vanhemmalle itselleen tai tämän lapselle) ja jota hallituksen esityksessä ei ole tunnustettu. Lausunnoissa pyydetään myös kiinnittämään huomiota niihin muutostarpeisiin, joita vanhemmuutta kuvaavan nimikkeen muuttaminen edellyttää esimerkiksi lausunnonantajan tietojärjestelmissä.

-

6. Kommenttinne liittyen ulkomaisen päätöksen tunnustamiseen (6 §):

-

7. Kommenttinne liittyen lain voimaantuloon ja sen soveltamisen porrastamiseen (8 §):

-

8. Kommenttinne liittyen esityksen pääasiallisiin vaikutuksiin, ml. selvitykseen joka on laadittu lapsivaikutusarvioinnin tueksi. Lausunnossa pyydetään kiinnittämään huomiota vaikutuksiin, joita lausunnonantaja arvioi esityksestä aiheutuvan toiminnalleen/hallinnonalallaan. Huomiota pyydetään kiinnittämään myös tietojärjestelmiin kohdistuviin muutostarpeisiin sekä muihin tiedonhallintalain 5 §:n 3 momentin kannalta olennaisiin asioihin.

-

9. Muut kommentit liittyen hallituksen esitysluonnokseen:

Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS tackar för möjligheten att kommentera regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om fastställande av könstillhörighet och lagar som har samband med den.

FSS förhåller sig positivt till att det juridiska fastställandet av könstillhörighet åtskiljs från medicinska undersökningar och behandlingar samt att en förutsättning för fastställande av könstillhörigheten är inte en medicinsk utredning eller diagnos. FSS gläder sig också över förslaget att slopa kravet på avsaknad av fortplantningsförmåga i den gällande lagen.

Det är också positivt enligt FSS att byråkratin som ingick i den här administrativa processen lättas upp och att processen påskyndas. Enligt propositionen kan föräldraskapet antecknas enligt det juridiska könet, vilket också är ett framsteg enligt förbundet.

Enligt FSS är en brist i lagutkastet att det fortfarande endast är möjligt att för myndiga att fastställa könstillhörigheten juridiskt. Lagen begränsas alltså åldersmässigt vilket betyder att barns och ungas grundläggande och mänskliga rättigheter inte beaktas.

Ett förbättringsförslag vore att förkorta betänketiden till en vecka istället för 30 dagar. Därtill så skulle det behövas klarare riktlinjer angående kraven som hänför sig till den egna utredningen. Dessa ska åtminstone inte vara medicinska krav.

FSS understyker avlutningsvis att processen för att juridiskt fastställa könstillhörigheten ska vara snabb, tillgänglig och transparent.

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf

von Kraemer Melina
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS rf